

Natuurtoets

Fietspad tracé B te Heusden

Gemeente Heusden

NatuurInclusief
Ecologisch advies- en projectbureau

Natuurtoets

Fietspad tracé B te Heusden

Gemeente Heusden

In opdracht van	Gemeente Heusden Postbus 41 5250 AA Vlijmen
Contactpersoon	Dhr. Marcel Schapendonk
Telefoon	073 5131789
E-mail	mschapendonk@heusden.nl
Datum	2 december 2019
Rapportagenummer	NIRP20190150
Hoofdkantoor	NatuurInclusief Korenbree 23A 7271 LH Borculo 0545 723032 info@natuurinclusief.nl www.natuurinclusief.nl
Opsteller	Eva Henrard
Telefoon	054 5723032
E-mail	evahenrard@natuurinclusief.nl
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	Josine de Jongh
Paraaf	

NatuurInclusief is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van NatuurInclusief; opdrachtgever vrijwaart NatuurInclusief voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/ of openbaar worden gemaakt d.m.v. fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en NatuurInclusief, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoud

Samenvatting	4
1 Inleiding	5
1.1 Leeswijzer	5
2 Onderzoekslocatie	6
2.1 Beschrijving onderzoekslocatie	6
2.2 Geplande ingreep	7
3 Onderzoeksmethode	9
3.1 Bureaustudie	9
3.2 Veldonderzoek	9
4 Ligging t.o.v. beschermde gebieden	10
4.1 Natuurnetwerk Nederland	10
4.2 Ligging plangebied t.o.v. Natuurnetwerk	10
4.3 Natura 2000- gebied	11
4.4 Ligging plangebied t.o.v. Natura 2000-gebieden	11
5 Resultaten flora en fauna	12
5.1 Planten	12
5.2 Vleermuizen	13
5.3 Grondgebonden zoogdieren	14
5.4 Vogels (excl. vogels met jaarrond beschermde nesten)	15
5.5 Vogels met jaarrond beschermde nesten	16
5.6 Amfibieën	17
5.7 Reptielen	17
5.8 Vissen	17
5.9 Insecten en overige ongewervelden	18
6 Conclusie & aanbevelingen	20
6.1 Overzicht resultaten	20
6.2 Aanvullende onderzoeken	20
6.3 Ontheffing	21
Literatuur	22
Bijlage 1 Wetgeving	23

Samenvatting

De gemeente Heusden heeft het voornemen om een nieuw fietspad tracé aan te leggen langs een gedeelte van de d'Oultremontweg en de tuinbouwweg te Haarsteeg. Om dit te kunnen realiseren zullen een aantal bomen gekapt en greppels gedempt worden.

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Wnb) verplicht vooraf te toetsen of ruimtelijke ingrepen aanwezige beschermde plant- of diersoorten en groei- of verblijfplaatsen aantasten. NatuurInclusief heeft van gemeente Heusden opdracht gekregen voor het uitvoeren van een natuurtoets. Op 30 oktober 2019 heeft het veldbezoek plaatsgevonden.

Beschermde gebieden

Effecten op Natuur Netwerk Nederland of Natura2000-gebieden kunnen worden uitgesloten. Aanvullende toetsing is dan ook niet nodig.

Beschermde soorten

Voorkomen van drijvende waterweegbree, boombewonende vleermuizen, eekhoorn, alpenwatersalamander en rugstreeppad kan binnen het plangebied niet worden uitgesloten. Aanvullende onderzoeken naar deze soorten is noodzakelijk. In de directe omgeving van het plangebied kan het voorkomen van buizerd, boomvalk, havik, ransuil, sperwer en wespandief niet uitgesloten worden. Wanneer de werkzaamheden in de broedperiode uitgevoerd worden dient direct voor aanvang van de werkzaamheden de directe omgeving gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van deze soorten.

Ontheffing

Wanneer na aanvullend onderzoek blijkt dat er verblijfplaatsen van de beschermde soorten aanwezig zijn en er overtredingen van verbodsbepalingen genoemd in de Wet natuurbescherming voorzien worden, is het aanvragen van een ontheffing bij Provincie Noord-Brabant noodzakelijk. Mogelijk dat er naar aanleiding van de ontheffing compenserende- of mitigerende maatregelen worden geëist.

1 Inleiding

De gemeente Heusden heeft het voornemen om een nieuw fietspad tracé van 2 kilometer aan te leggen langs een gedeelte van de d'Oultremontweg en de tuinbouwweg te Haarsteeg. Het nieuwe fietspad wordt gerealiseerd aan de zuidzijde van de weg in het verlengde van het reeds aangelegde tracé A. Om dit te kunnen realiseren zullen een aantal bomen gekapt en greppels gedempt worden.

De Wet natuurbescherming (Wnb) verplicht vooraf te toetsen of ruimtelijke ingrepen aanwezige beschermde plant- of diersoorten en groei- of verblijfplaatsen aantasten. Het voorliggende rapport is een uitwerking van de resultaten van de natuurtoets. Een natuurtoets is een onderzoek waarbij onderzocht wordt of in- of rond het plangebied beschermde planten- of diersoorten worden verwacht die mogelijk negatieve effecten kunnen ondervinden van de geplande activiteiten. Wanneer beschermde soorten verwacht worden, is het noodzakelijk dat aanvullend onderzoek uitgevoerd dient te worden. Daarnaast wordt bij een natuurtoetsing ingeschat of aanvullend onderzoek dient plaats te vinden naar de invloed van de geplande ingrepen op beschermde natuurgebieden (bijv. Natura 2000, gebieden) of het Natuurnetwerk Nederland (voorheen: Ecologische Hoofdstructuur). Een natuurtoets wordt uitgevoerd door middel van een bureaustudie en een veldonderzoek.

Voorliggende rapportage betreft een overzicht met de resultaten van de natuurtoets en een aanbeveling voor vervolgstappen.

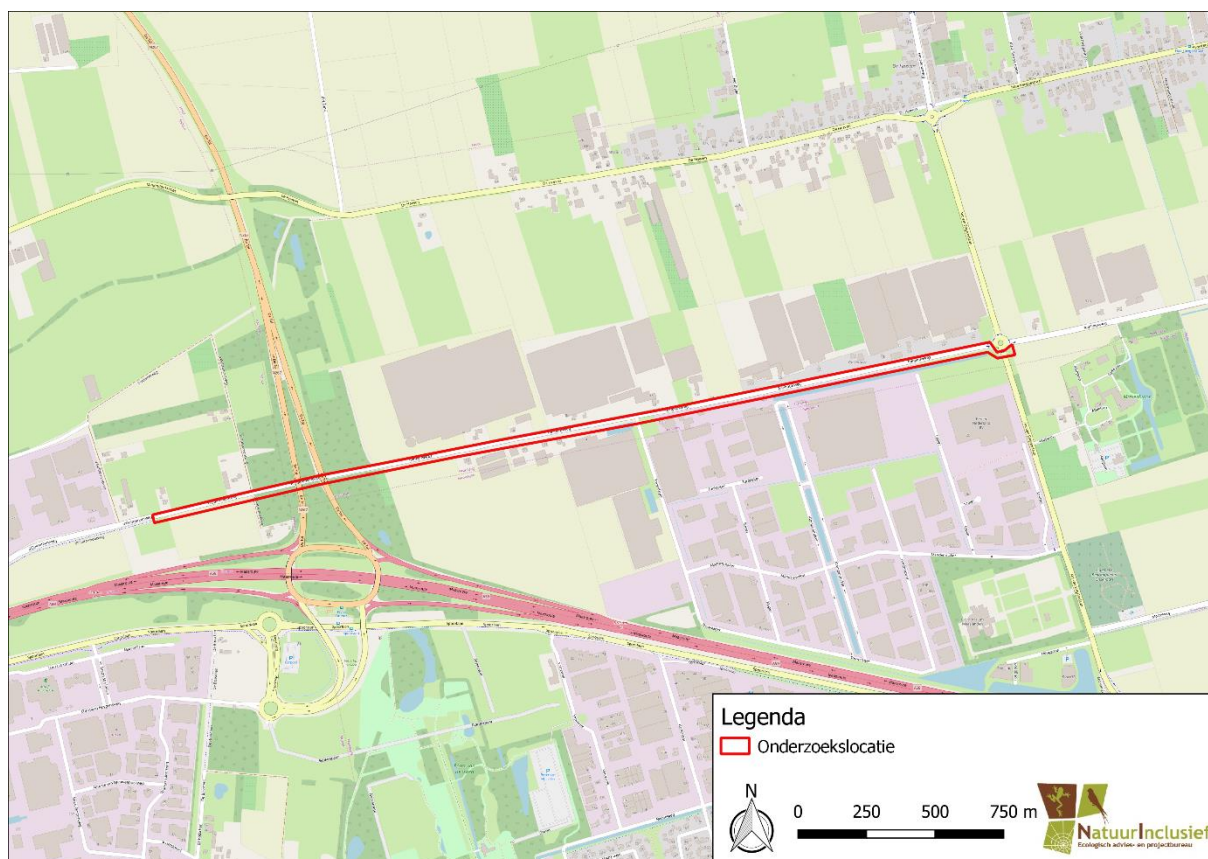
1.1 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt omschreven hoe de onderzoekslocatie eruitziet, hoe deze momenteel gebruikt wordt en wat de geplande ingreep inhoudt. Hoofdstuk 3 bespreekt de onderzoeksmethodiek. Hoofdstuk 4 geeft de ligging ten opzichte van beschermde gebieden aan en in hoofdstuk 5 wordt ingegaan op de ecologische waarden van het plangebied. In hoofdstuk 6 wordt afgesloten met de conclusie en eventuele vervolgstappen die moeten worden genomen.

2 Onderzoekslocatie

2.1 Beschrijving onderzoekslocatie

Het plangebied is gelegen aan de d'Oultremontweg te Elshout en de Tuinbouwweg te Haarsteeg, gemeente Heusden in de provincie Noord-Brabant. Het begin van het plangebied (westzijde) bevat de coördinaten N 51.41585 E 5.09313 en het eindpunt van het plangebied (oostzijde) bevat de coördinaten N 51.703128 E 5.186755. In Figuur 1 is de onderzoekslocatie op een topografische kaart weergegeven.

Figuur 1 Begrenzing van de onderzoekslocatie

Het plangebied betreft een weg ten noorden van de A59. Op de weg wordt een maximum snelheid van 60 km/uur gehanteerd waarbij fietsers op de rijbaan fietsen. Aan weerszijde van de weg zijn verschillende bedrijven gesitueerd. Zie figuur 2 voor een impressie van het plangebied.

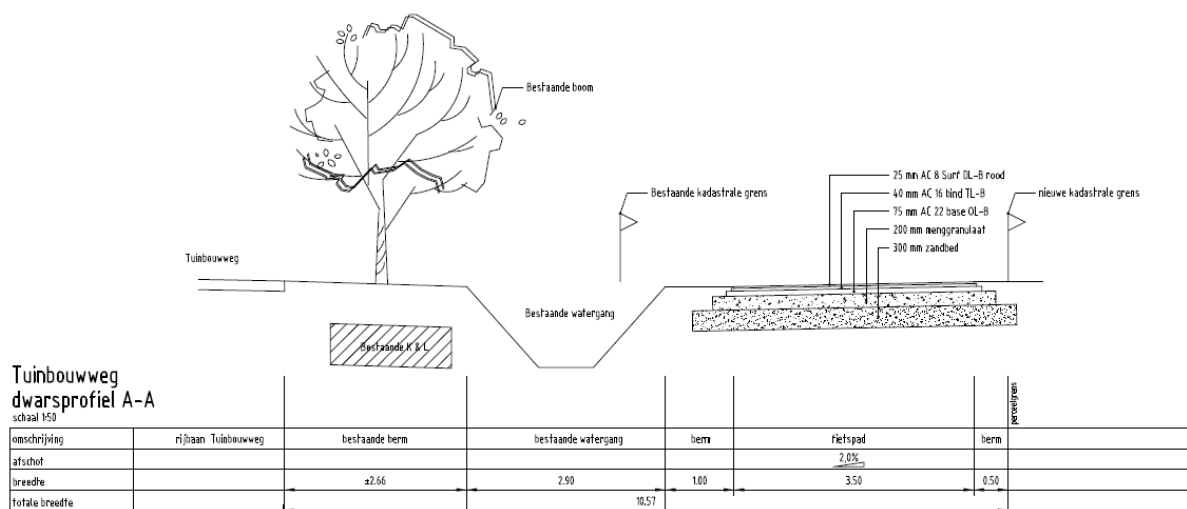

Figuur 2 Sfeerimpressie van het plangebied

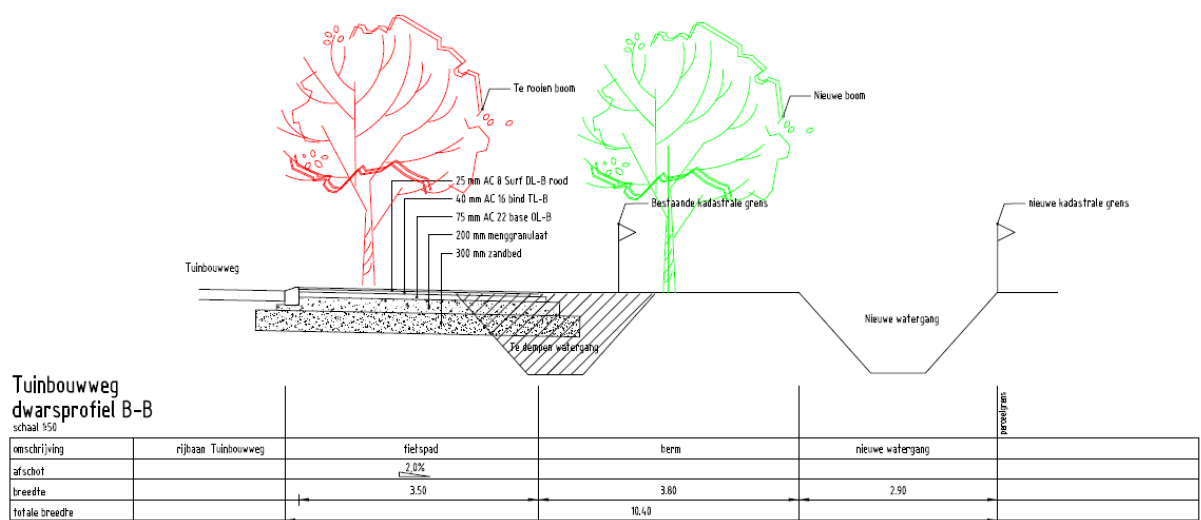
2.2 Geplande ingreep

De gemeente Heusden heeft het voornemen om een nieuw fietspad tracé van 2 kilometer aan te leggen langs een gedeelte van de d'Oultremontweg en de tuinbouwweg te Haarsteeg. Het nieuw fietspad wordt gerealiseerd aan de zuidzijde van de weg in het verlengde van het reeds aangelegde tracé A.

Voor een groot gedeelte zal het fietspad op de zuidelijk gelegen weilanden gerealiseerd worden, maximaal 10 meter van de rijbaan af (zie Figuur 3). Op verschillende delen van het tracé is deze ruimte niet aanwezig en zal het fietspad direct langs de rijbaan gerealiseerd worden (zie Figuur 4). Op de locaties waar het fietspad direct naast de rijbaan gerealiseerd wordt zullen bomen gekapt en greppels gedempt moeten worden.

Figuur 3 Tekening van het tracé op de plekken waar het fietspad in het weiland gerealiseerd wordt (bron: gemeente Heusden)

Figuur 4 Tekening van het tracé op de plekken waar het fietspad langs de rijbaan gerealiseerd wordt (bron: gemeente Heusden)

3 Onderzoeksmethode

Het onderzoek is uitgevoerd door middel van een bureaustudie en een eenmalig veldbezoek

3.1 Bureaustudie

Bij de bureaustudie is gebruik gemaakt van landelijke, provinciale en regionale verspreidingsgegevens vanaf 2010. Aan de hand van verspreidingsatlassen wordt er nagegaan of er beschermde flora en fauna voorkomen in of nabij het plangebied. Echter is het vaak niet mogelijk de exacte locatie of datering van deze gegeven te achterhalen. De verspreidingsgegevens zijn veelal weergegeven in kilometerhokken (1x1 km) of in atlasblokken (5x5 km), de waarnemingen hebben dan ook meer betrekking op de regio en niet zo zeer op het plangebied. De gegevens uit de verspreidingsatlassen geven vaak dan ook alleen een indicatie of de soort in de omgeving voorkomt.

Voor deze bureaustudie zijn de volgende atlasblokken geraadpleegd:

- 44-27
- 44-28
- 45-21
- 45-22
- 44-37
- 44-38
- 45-31
- 45-32
- 44-47
- 44-48
- 45-41
- 45-42

Tevens zijn de volgende rapportages gebruikt van eerdere onderzoeken die zijn uitgevoerd in het plangebied:

- Quickscan flora en fauna Aanles fietspad d'Oultremontweg, Drunen van NatuurInclusief, 2015
- Vleermuisonderzoek Tuinbouwweg te Haarsteeg, gemeente Heusden deel B&C, NatuurInclusief, 2017

3.2 Veldonderzoek

Naast de bureaustudie heeft er een veldbezoek plaatsgevonden. Het veldbezoek is uitgevoerd op 30 oktober 2019 door mevr. E. Henrard, adviseur Ecologie bij NatuurInclusief. De weersomstandigheden waren hierbij ca. 15 °C, droog en windkracht 3 bft.

Gedurende het veldbezoek is het plangebied beoordeeld op de ecologische potentie. Hierbij is gekeken naar de aanwezigheid van geschikte habitat en de daarbij verwachte soorten en/of soortgroepen.

4 Ligging t.o.v. beschermde gebieden

4.1 Natuurnetwerk Nederland

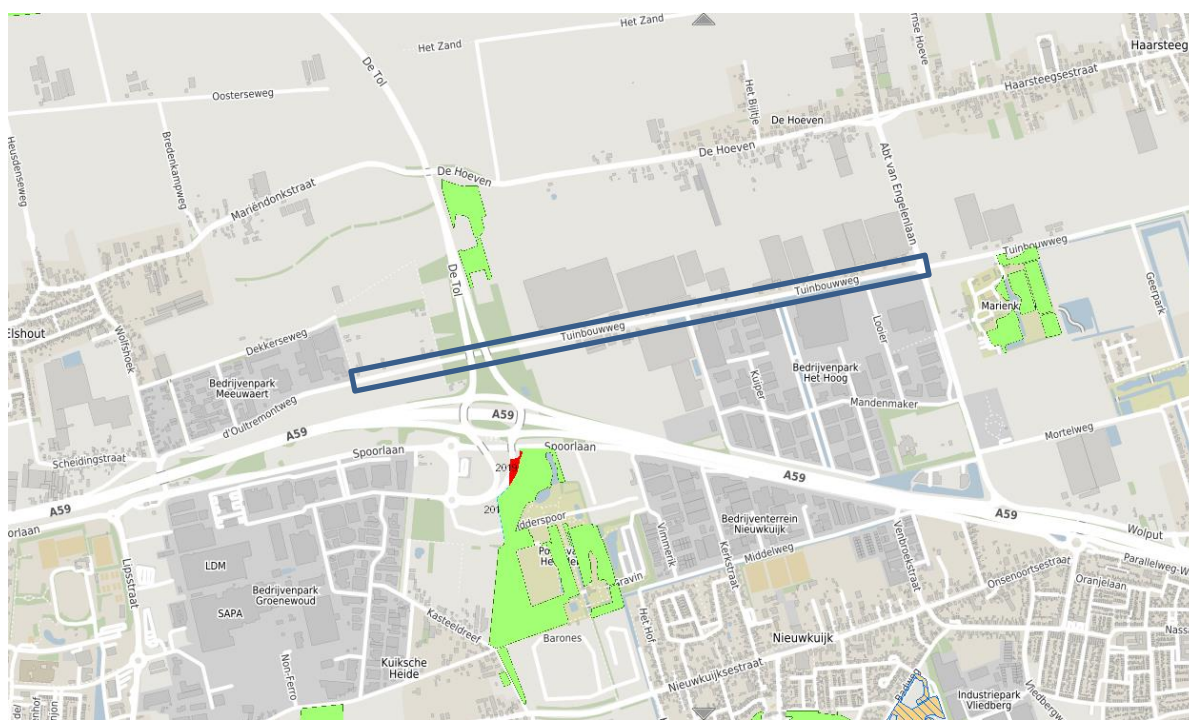
Het Natuurnetwerk Nederland (NNN), voorheen ook wel Ecologische hoofdstructuur (EHS) genoemd, is onderdeel van een netwerk van deels bestaande en deels nieuwe natuurgebieden die met elkaar verbonden zijn. Het gaat hierbij om zowel kleine en grote natuurgebieden en agrarische gebieden. Al deze gebieden binnen het Natuurnetwerk Nederland worden met elkaar verbonden via ecologische verbindingzones. De ecologische verbindingzones zorgen ervoor dat er verbindingen aanwezig zijn tussen de verschillende natuurgebieden zodat dieren zich makkelijker van het ene naar het andere leefgebied kunnen verplaatsen. Uiteindelijk moet het Natuurnetwerk Nederland samen met de natuurgebieden in andere Europese landen een aaneengesloten pan-Europees Ecologisch Netwerk (PEEN) vormen.

Negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken of (natuur)waarden van deze natuurgebieden en verbindingen dienen vermeden of gecompenseerd te worden.

Wanneer er ontwikkelingen plaatsvinden in NNN-gebieden is conform de Nota Ruimte en daarvoor Structuurschema Groene Ruimte het 'nee, tenzij' - regime van toepassing. In principe zijn ruimtelijke ontwikkelingen met significante negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken of (natuur)waarden van het gebied niet toegestaan. Het kan alleen doorgaan als er geen reële alternatieven mogelijk zijn en/of er sprake is van groot openbaar belang. Voor ingrepen waarvoor geen reële alternatieven mogelijk zijn of die van groot openbaar belang zijn geldt de vereiste schade zoveel mogelijk wordt beperkt door mitigerende maatregelen. Tevens dient er gecompenseerd te worden. Om vast te stellen of de ontwikkelingen door kunnen gaan, dient er getoetst te worden volgens het 'nee, tenzij' - regime. De toetsing hiervoor staat beschreven in 'de Spelregels EHS', opgesteld in 2007 door de ministeries van LNV en VROM en Provincies.

4.2 Ligging plangebied t.o.v. Natuurnetwerk

Gezien de aard van de werkzaamheden kunnen effecten op een gebied dat valt onder Natuur Netwerk Nederland worden uitgesloten. Er wordt dan ook niet verder ingegaan op dit onderwerp.

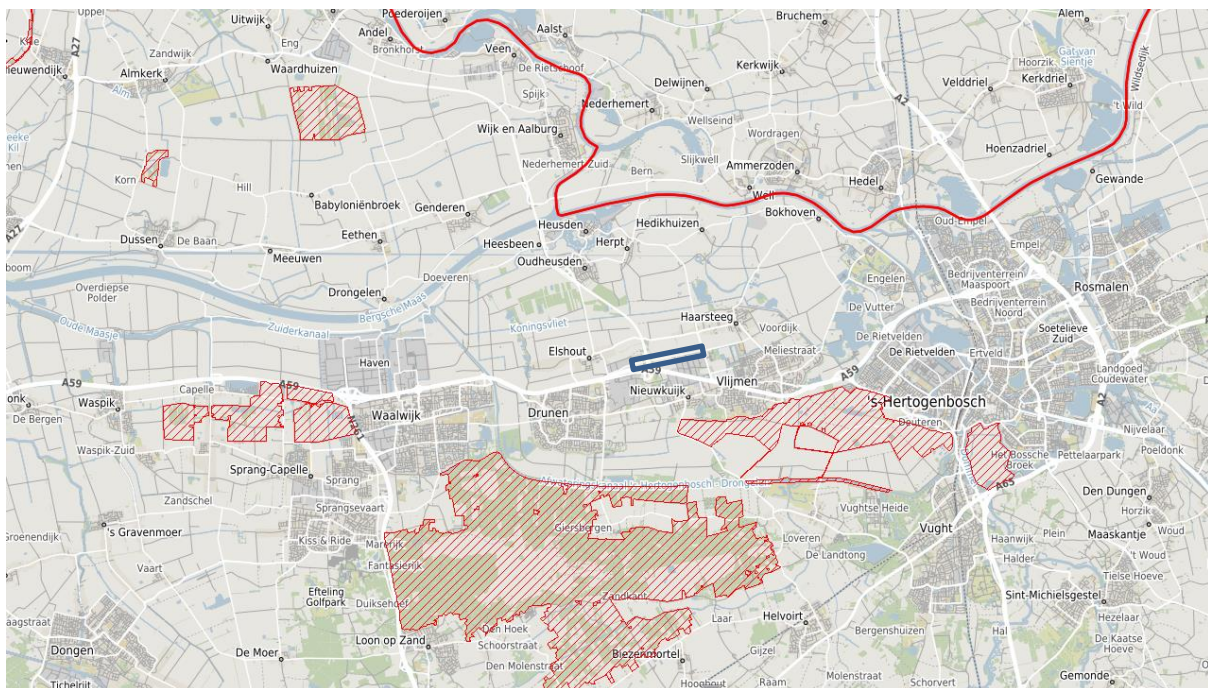
Figuur 5 Ligging van het plangebied (blauw) ten opzichte van Natuur Netwerk Nederland (groen en rood) (bron: provincie Noord-Brabant)

4.3 Natura 2000- gebied

Natura 2000-gebieden in Nederland zijn onderdeel van een Europees netwerk aan natuurgebieden waar belangrijke flora en fauna duurzaam beschermd worden. Al deze gebieden zijn belangrijk om de Europese biodiversiteit te waarborgen. De in Nederland aangewezen natura 2000-gebieden worden beschermd onder de Wet Natuurbescherming, voorheen de Natuurbeschermingswet 1998. In Nederland zijn er ruim 160 natuurgebieden aangewezen als Natura 2000-gebieden. Voor ieder Natura 2000-gebied zijn er een instandhoudingsdoelstellingen opgesteld voor specifieke fauna en florasoorten. De instandhoudingsdoelstellingen zijn allen beschreven in beheerplannen. Deze beheerplannen worden opgesteld voor ieder Natura 2000-gebied en geven duidelijkheid of geplande maatregelen en activiteiten al dan niet kunnen plaatsvinden. Wanneer er maatregelen of activiteiten uitgevoerd dienen te worden welke schadelijk en/of negatieve effecten op de beschermde natuur kunnen hebben dient een vergunning bij de provincie of soms bij het ministerie van Economische Zaken aangevraagd te worden.

4.4 Ligging plangebied t.o.v. Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt op 1,8 km afstand van het dichtbij zijnde natura-2000 gebied Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek. Gezien de aard van de werkzaamheden kunnen effecten op Natura 2000-gebieden worden uitgesloten.

Figuur 6 Ligging van het plangebied (blauw) ten opzichte van Natura-2000 gebieden (rood) (bron: provincie Noord-Brabant)

5 Resultaten flora en fauna

5.1 Planten

Bureaustudie

Gezien dat flora zich niet zo kunnen verspreiden als fauna, is voor de verspreiding van de beschermde plantensoorten alleen gekeken binnen de atlasblokken 44-38 en 45-31. Volgens de verspreidingsatlas komen er drie beschermde plantensoorten voor in de directe omgeving van het plangebied, namelijk drijvende waterweegbree, kartuizer anjer en wilde weit.

Veldbezoek

Drijvende waterweegbree

Binnen het plangebied is over een beperkte lengte een B-watergang aanwezig, een watergang die het gehele jaar water voert. Door de aanwezigheid van deze landschapselementen is de aanwezigheid van drijvende waterweegbree niet uit te sluiten binnen het plangebied.

Kartuizer anjer

De groeiplaats van kartuizer anjer is zeer specifiek een eist een voedselarme, stikstofarme en kalkhoudende grond. In een intensief onderhouden berm, zoals in het plangebied aanwezig is, zijn deze grondsamenstellingen niet aanwezig.

Wilde weit

Om ruimte te kunnen maken voor het nieuwe fietspad tracé worden ten zuiden van de rijbaan delen grond aangekocht. Delen hiervan zijn op dit moment in gebruik als landbouwgrond, tuin of weiland (zie figuur 7). Wilde weit groeit op akkerland, wat binnen het plangebied aanwezig is. Echter is het een zeer zeldzame soort die tegenwoordig alleen nog her en der wordt aangetroffen doordat deze soort in akkerkruidenmengsel aanwezig is. De locatie betreft een intensieve akker met ecologische rand die naar verwachting zwaar bemest en regelmatig gemaaid wordt. Voorkomen van deze soort in het plangebied wordt dan ook niet verwacht.

Figuur 7 Landbouwgrond aan de zuidzijde van het plangebied

Conclusie

Binnen het plangebied is de aanwezigheid van drijvende waterweegbree niet uit te sluiten, dit betreft alleen de watergangen die permanent water houden. Overige beschermde plantensoorten zijn door het ontbreken van essentieel habitat uit te sluiten binnen het plangebied.

5.2 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuizen zijn strikt beschermd door de Wet natuurbescherming. Hierdoor zijn alle vleermuizen beschermd tegen het verstoren, verwonden en doden van individuen, beschadigen en vernielen van hun vaste rust- en verblijfplaatsen en de daarbij behorende essentiële foerageergebieden en vliegroutes.

Bureaustudie

Een groot aantal van de 17 in Nederland voorkomende soorten vleermuizen kunnen worden aangetroffen in de provincie Noord-Brabant. Een aantal daarvan zijn zeldzaam of stellen zeer specifieke eisen aan hun verblijfplaatsen. Op basis van de landelijke verspreiding kunnen onder andere de volgende soorten verwacht worden in en rond het plangebied: baardvleermuis, watervleermuis, meervleermuis, franjestaart, rosse vleermuis, gewone dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, tweekleurige vleermuis en gewone grootoorvleermuis.

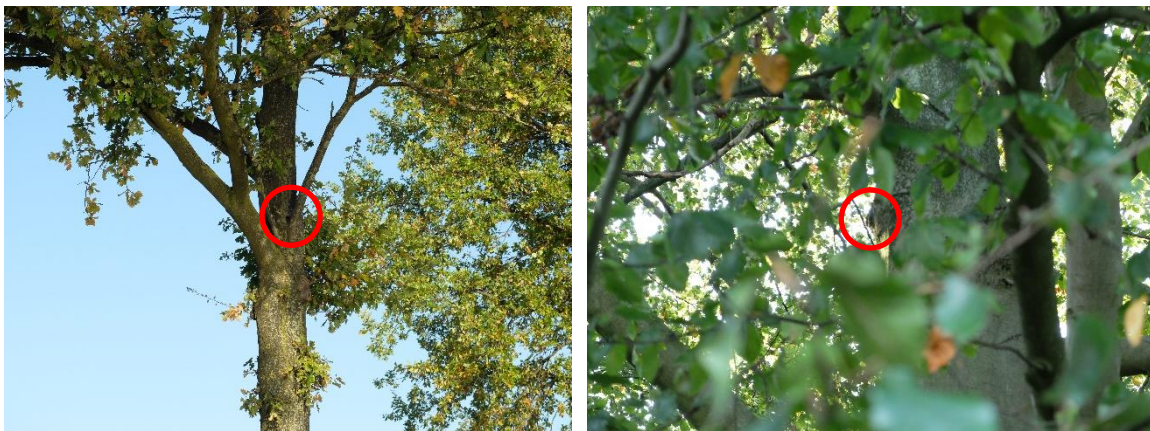
Uit eerder onderzoek is gebleken dat de bomenlaan gebruikt wordt als vliegroute en foerageergebied.

Veldbezoek

Verblijfplaatsen

Het plangebied bevat geen gebouwen. Verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten kunnen dus uitgesloten worden. Binnen het plangebied zijn vele bomen aanwezig met duidelijk zichtbare holtes (zie figuur 8 voor twee voorbeelden) die geschikt kunnen zijn voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Daarnaast was bij de meeste bomen het zomerblad nog dermate aanwezig dat de aanwezigheid van holten hoger dan vanaf de grond zichtbaar is, niet volledig is uit te sluiten. Tijdens een Natuurtoets zijn alle bomen vanaf de grond gecontroleerd.

De bomen op de particuliere terreinen, wat aangekocht wordt voor het fietspad, bevatten geen holtes.

Figuur 8 Enkele bomen met zichtbare holtes

Vleermuisverblijfplaatsen

Vleermuizen zijn niet in staat om zelf een verblijfplaats te creëren en zijn dan ook volledig afhankelijk van bestaande ruimtes in onder andere bomen en/of gebouwen. In bomen verblijven ze vaak in holtes of achter loszittend schors en in gebouwen in de spouw, onder de dakpannen, achter gevelbetimmering of op zolders. Waar ze verblijven is afhankelijk van de soort. Er is een onderscheid te maken tussen boombewonende (rosse vleermuis en watervleermuis) en gebouwbewonende vleermuizen (gewone dwergvleermuis en laatvlieger), echter zijn er ook soorten die van beide gebruik maken (gewone grootoorvleermuis en ruige dwergvleermuis).

Gedurende het jaar maken ze gebruik van verschillende verblijfplaatsen met verschillende functies:

- Kraamverblijfplaats
- Zomerverblijfplaats
- Paarverblijfplaats
- Winterverblijfplaats

Niet alleen hebben de verschillende verblijfplaatsen verschillende functies, ze hebben ook verschillende eisen. In kraamverblijfplaatsen brengen vrouwtjes, vaak in grote kolonies, hun jongen groot. Belangrijk is dat het klimaat hier constant is en de temperatuur niet te laag daalt wanneer de vrouwtjes 's nachts op jacht gaan naar voedsel. Ook in de winterverblijfplaatsen, waar de vleermuizen in lethargie gaan, is het belangrijk dat het klimaat constant blijft en de temperatuur niet te ver onder het vriespunt daalt. Daarnaast kijken ze ook naar de ligging van de verblijfplaatsen, de afstand tot hun foerageergebied en bijvoorbeeld voor mannetjes in het paarseizoen of het langs een vliegroute van vrouwtjes ligt.

Foerageergebied & vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige structuren in het landschap om zich tussen te verplaatsen en te foerageren. De bomenlaan is na uitvoering van het eerder uitgevoerde onderzoek relatief hetzelfde gebleven waardoor het waarschijnlijk is dat de bomenlaan nog steeds deze functies vervult.

Conclusie

Aanwezigheid van verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen, vliegroutes en foerageergebied kan niet worden uitgesloten.

5.3 Grondgebonden zoogdieren

Bureaustudie

Volgens de verspreidingsatlas komen er 11 beschermde grondgebonden zoogdier soorten voor in de directe omgeving van het plangebied, namelijk bever, otter, wezel, hermelijn, bunzing, steenmarter, boommarter, das, waterspitsmuis, eekhoorn, damhert.

Veldbezoek

Het plangebied bevat een druk bereden geasfalteerde weg met aan weerszijde industrie, enkele woonhuizen en weiland. Voor bever, otter, boommarter, das en damhert is de omgeving te druk en zijn essentiële habitat elementen niet aanwezig. Het is mogelijk dat steenmarter van het plangebied gebruikt maakt als leefgebied, maar door de afwezigheid van gebouwen binnen het plangebied zijn vaste rust- of verblijfplaatsen uit te sluiten.

Kleine marterachtigen

De berm wordt aan beide kanten intensief gemaaid. Daarnaast is langs de berm beperkt struweel aanwezig. Essentiële verbindingselementen met voldoende schuilmogelijkheden ontbreken binnen het plangebied. Het is dan ook onwaarschijnlijk dat verblijfplaatsen en essentieel leefgebied van kleine marterachtigen binnen het plangebied aanwezig zijn.

Eekhoorn

Het plangebied gaat aan de westzijde onder de N267 door. Bij deze onderdoorgang is een stukje bos aan weerszijde van het plangebied aanwezig (zie Figuur 7). In dit gedeelte is het voorkomen van eekhoorn niet uit te sluiten. Gedurende het veldbezoek zijn er echter in de te rooien bomen geen nesten van eekhoorn aangetroffen.

Figuur 7 Bosperceel bij de onderdoorgang van de N267

Waterspitsmuis

Binnen het plangebied zijn geen wateren aanwezig die geschikt zijn voor waterspitsmuis. Essentieel leefgebied, zoals snel stromende wateren met een rijk ontwikkelde oevervegetatie, ontbreken binnen het plangebied.

Conclusie

De aanwezigheid van eekhoorn is niet uit te sluiten in het plangebied, echter zijn er geen nesten aangetroffen en is aanvullend onderzoek niet nodig. De aanwezigheid van verblijfplaatsen en essentieel leefgebied van de overige beschermde grondgebonden zoogdieren kan uitgesloten worden.

5.4 Vogels (excl. vogels met jaarrond beschermde nesten)

Het is in Nederland verboden nesten, holten of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen en te verstoren wanneer deze in gebruik genomen worden. Alle broedende vogels en hun nesten zijn in Nederland dan ook strikt beschermd door de Wet natuurbescherming. Bij het uitvoeren van de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met aanwezige broedende vogels. Wanneer broedende vogels aanwezig zijn dienen de werkzaamheden uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen van deze vogelsoorten. Wanneer broedende vogels direct grenzend aan het plangebied aanwezig zijn zal door een deskundige op het gebied van vogels moeten worden bepaald of de werkzaamheden in het broedseizoen kunnen worden uitgevoerd.

Bureaustudie

Een groot aantal broedvogels komt voor in de regio. Waaronder algemene soorten zoals koolmees, houtduif en ekster, merel, pimpelmees, roodborst, zwarte roodstaart en gaai.

Veldbezoek

Binnen het plangebied zijn enkel overvliegende vogels waargenomen, onder andere ekster, houtduif, koolmees en merel. Daarnaast bestaat een groot deel van het plangebied uit een bomenlaan waar algemeen voorkomende vogelsoorten gebruik van kunnen maken als nestlocatie.

Conclusie

Verschillende algemeen voorkomende broedvogels worden verwacht in het plangebied. Op de soorten met een jaarrond beschermd nest na (zie volgende paragraaf) zijn de nesten van broedende vogels buiten de broedperiode niet beschermd. Gedurende de broedperiode geldt een algeheel verbod op het beschadigen en vernielen van nesten en het verstoren van broedende vogels. Er is geen wettelijk vastgestelde periode als broedseizoen. Voor de wet is er sprake van broedperiode als er sprake is van een broedgeval. Direct voorafgaand aan de werkzaamheden dient onderzocht te worden of er broedgevallen aanwezig zijn. Vooraf maatregelen nemen om te voorkomen dat broedvogels gaan nestelen is toegestaan, mits er geen sprake is van aanwezigheid van vogels

met jaarrond beschermde nesten. In een ecologisch werkprotocol kan verder uitgewerkt worden wanneer en hoe bomen vooraf geïnspecteerd dienen te worden en wanneer kap mogelijk is.

5.5 Vogels met jaarrond beschermde nesten

Een aantal vogelsoorten genieten extra bescherming doordat hun nesten jaarrond beschermd zijn. Dit betekent dat deze nestlocaties ook buiten de broedperiode niet mogen worden beschadigd, vernield, weggenomen of op andere wijze minder geschikt of ongeschikt worden gemaakt.

Bureaustudie

Volgens de verspreidingsatlas komen er 14 beschermde vogelsoorten voor in de directe omgeving van het plangebied, namelijk boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil en wespandief.

Kijkend naar het plangebied en de geplande werkzaamheden is het uit te sluiten dat gebouwbewonende soorten negatieve effecten zullen ervaren. Effecten op gierzwaluw, huismus, kerkuil, slechtvalk, en ooievaar zijn dan ook op voorhand uit te sluiten.

Veldbezoek

In de bomen binnen het plangebied zijn geen nesten aangetroffen van beschermde vogelsoorten.

Buizerd, boomvalk, havik, ransuil, sperwer

Bij de onderdoorgang van de N267 is een stuk bos aan weerszijde van het plangebied aanwezig (zie Figuur 7). Bij dit gedeelte van het plangebied is gedurende het veldbezoek een buizerd aangetroffen. Het dier vloog rondjes boven het plangebied. Het is niet uit te sluiten dat buizerd een nestlocatie in de directe omgeving van het plangebied heeft. In deze bospercelen zijn ook nesten van boomvalk, havik, ransuil en sperwer niet uit te sluiten. In tegenstelling tot buizerd is het onwaarschijnlijk dat deze soorten dicht bij de weg broeden vanwege de drukte van de weg.

Grote gele kwikstaart

De grote gele kwikstaart is een soort die alleen voorkomt in een specifiek habitat. De soort is sterk gebonden aan water en heeft daarnaast structuren nodig waar een nest gemaakt kan worden zoals bruggen, sluizen of andere waterwerken. Binnen het plangebied is dit habitat niet aanwezig.

Roek

De roek is een echte koloniebroeder. Binnen het plangebied is geen kolonie van roeken aangetroffen. De aanwezigheid van nesten van deze soort is dan ook binnen het plangebied uit te sluiten.

Steenuil

Nesten van steenuil zijn veelal te vinden in knoestige bomen of op erven van boerderijen of vrijstaande huizen. Binnen het plangebied zijn geen knoestige bomen of bebouwing aanwezig. Wat betreft essentieel foerageergebied is de strook die verloren gaat dermate klein en dermate intensief beheerd dat niet verwacht wordt dat het onderdeel is van essentieel foerageergebied van steenuil.

Wespandief

De wespandief is een soort die weinig voorkomt in Nederland en een schuw karakter vertoont. Het is daarom onwaarschijnlijk dat deze soort dicht bij de weg binnen het plangebied nestelt. De kleine bospercelen aan weerszijde van het plangebied, bij de onderdoorgang van de N267, zou eventueel nog een plek kunnen zijn die niet uitgesloten kan worden. Al is het niet waarschijnlijk dat deze soort hier zit in de buurt zit gezien de verstoring het industriegebied in de omgeving.

Conclusie

Gedurende het veldbezoek zijn geen nesten van jaarrond beschermde vogels binnen het plangebied aangetroffen. Bij de onderdoorgang van de N267 zijn kleine bospercelen aan weerszijde van het plangebied gelegen. In deze bospercelen, buiten het plangebied, kan de aanwezigheid van nesten van buizerd, boomvalk, havik, ransuil, sperwer, wespandief niet uitgesloten worden.

5.6 Amfibieën

Bureaustudie

Volgens de verspreidingsatlas komen er zes beschermde amfibieënsoorten voor in de directe omgeving van het plangebied, namelijk heikikker, poelkikker, kamsalamander, rugstreeppad, boomkikker en alpenwatersalamander.

Gezien de landschapselementen binnen het plangebied zijn heikikker en boomkikker op voorhand uit te sluiten binnen het plangebied. Essentieel habitat voor deze soorten is binnen het plangebied niet aanwezig.

Veldbezoek

Rugstreeppad

De rugstreeppad is een pionierssoort die vaak te vinden is in ondiepe wateren. Dit zijn vaak tijdelijke poeltjes, plassen, slootjes en vennen. Het plangebied bevat enkele slootjes die ondiep stilstaand water bevatten (zie **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**).

Alpenwatersalamander, poelkikker en kamsalamander

Alpenwatersalamander kan in verschillend habitats voorkomen, de enige eis is dat het water niet snel stromend is of rijk aan vis. Binnen het plangebied zijn verschillende slootjes aanwezig die aan deze eisen voldoen (zie **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**). Ook van poelkikker en kamsalamander is bekend dat zij in dergelijke watergangen aanwezig kunnen zijn. Daarnaast komen de genoemde soorten ook daadwerkelijk in de omgeving voor.

Conclusie

Binnen het plangebied kunnen de soorten alpenwatersalamander, poelkikker, kamsalamander en rugstreeppad niet uitgesloten worden door de aanwezigheid van potentieel geschikt habitat. Door de afwezigheid van essentieel leefgebied wordt de aanwezigheid van de overige beschermde amfibieënsoorten uitgesloten.

5.7 Reptielen

Bureaustudie

Volgens de verspreidingsatlas komen er drie beschermde reptielensoorten voor in de directe omgeving van het plangebied, namelijk levendbarende hagedis, muurhagedis en ringslang.

Gezien de landschapselementen binnen het plangebied zijn muurhagedis en ringslang op voorhand uit te sluiten binnen het plangebied. Essentieel habitat voor deze soorten is binnen het plangebied niet aanwezig.

Veldbezoek

Voor de levendbarende hagedis ontbreken onmisbare leefgebied elementen binnen het plangebied door dat het gebied intensief beheerd wordt.

Conclusie

Door de afwezigheid van essentieel leefgebied wordt de aanwezigheid van beschermde reptielensoorten uitgesloten.

5.8 Vissen

Bureaustudie

Volgens de verspreidingsatlas komt er één beschermde vissoort voor in de directe omgeving van het plangebied, namelijk grote modderkruiper.

Veldbezoek

De grote modderkruiper komt voor in ondiepe wateren met een dikke modderlaag en rijke waterbeplanting, bij voorkeur in een visvrije omgeving. Het is niet direct duidelijk of de aanwezige watergangen ooit verbonden zijn geweest zodat de grote modderkruiper het gebied heeft kunnen bezetten. De soort kan ook in droogvallende watergangen niet uitgesloten worden. Bij droogte graaft de grote modderkruiper zich namelijk diep in de modder in en wacht daar op betere tijden. Aanwezigheid kan door de aanwezigheid van geschikt habitat en doordat bekend is dat de soort in de omgeving voorkomt dan ook niet worden uitgesloten.

Conclusie

Door de aanwezigheid van geschikt leefgebied kan grote modderkruiper niet worden uitgesloten.

5.9 Insecten en overige ongewervelden

Bureau studie

Volgens de verspreidingsatlas komen er elf beschermde insecten-/ ongewervelde soorten voor in de directe omgeving van het plangebied, namelijk grote vos, grote weerschijnvlinder, kleine ijsvogelvlinder, pimpernelblauwtje, zilveren maan, bosbeekjuffer, gevlekte witsnuitlibel, kempense heidelibel, rivierrombout, teunisbloempijlstaart en platte schijfhoren.

Veldbezoek

Grote vos, grote weerschijnvlinder, kleine ijsvogelvlinder, pimpernelblauwtje, zilveren maan, bosbeekjuffer, gevlekte witsnuitlibel, kempense heidelibel, rivierrombout, platte schijfhoren

Het essentieel leefgebied, zoals de waardplanten, van deze soorten zijn niet aanwezig in het plangebied. Voortplantingsplekken van deze soorten zijn daarom niet te verwachten.

Teunisbloempijlstaart

Deze Europees beschermde soort wordt pas de laatste jaren weer in Nederland waargenomen. Daarbij betreft het vooral waarnemingen in Limburg, Noord-Brabant en het oosten van Gelderland. Het is een oprukkende soort die overal kan opduiken. Rupsen worden waargenomen, maar zover bekend zijn er geen locaties met meerjarige voortplanting. De habitat van deze soort betreft open plekken in vochtige bossen, bosranden en warme open plaatsen. De waardplanten waar de rupsen op leven zijn wilgenroosje, teunisbloem, basterdwederik en kattenstaart.

Deze soort is in de Loonse- en Drunense Duinen waargenomen. Door de stijgende temperaturen en warme zomers kan de soort zich voortplanten in het plangebied, vooral omdat de waardplanten zeer algemeen zijn in Nederland.

Het plangebied is geschikt leefgebied omdat in het plangebied de waardplanten van deze soort aanwezig zijn. Daardoor bestaat de kans dat deze soort zich kan voortplanten in het plangebied. Vooral doordat de soort zeer mobiel is, is het plangebied te bereiken.

Conclusie

Binnen het plangebied kan de soort teunisbloempijlstaart niet uitgesloten worden door de aanwezigheid van potentieel geschikt habitat. Door de afwezigheid van geschikt leefgebied wordt de aanwezigheid van de overige beschermde insectensoorten en ongewervelden uitgesloten.

6 Conclusie & aanbevelingen

6.1 Overzicht resultaten

In Tabel 1 wordt een overzicht gegeven van de mogelijk aanwezige beschermde soorten.

Tabel 1 Overzicht resultaten beschermde soorten

Soortgroep	Soort uit bureaustudie	Verblijfplaats/ essentieel leefgebied verwacht na veldbezoek	Sprake van aantasting bij aanwezigheid	Vervolgtraject
Flora	Drijvende waterweegbree	Ja	Ja	Aanvullend onderzoek
	Wilde weit	Nee	Nee	n.v.t.
Vleermuizen (boombewonende)	Div. soorten	Ja	Ja	Aanvullend onderzoek
Grondgebonden zoogdieren	Eekhoorn	Ja	Nee	n.v.t.
Broedvogels (algemeen)	Div. soorten	Ja	Nee	Inspectie voorafgaand aan de werkzaamheden & werken buiten broedperiode
Broedvogels (jaarrond beschermd)	Buizerd	Ja	Nee	Inspectie voorafgaand aan de werkzaamheden & werken buiten broedperiode
	Boomvalk	Ja	Nee	
	Havik	Ja	Nee	
	Ransuil	Ja	Nee	
	Sperwer	Ja	Nee	
	wespendief	Ja	Nee	
Amfibieën	Alpenwatersalamander	Ja	Ja	Aanvullend onderzoek
	Rugstreeppad	Ja	Ja	
	Poelkikker	Ja	Ja	
	Kamsalamander	Ja	Ja	
	Boomkikker	Nee	Nee	n.v.t.
	Heikikker	Nee	Nee	n.v.t.
Reptielen	Levendbarende hagedis, muurhagedis en ringslang	Nee	Nee	n.v.t.
Vissen	Grote modderkruiper	Ja	Ja	Aanvullend onderzoek
Insecten en overige ongewervelden	Teunisbloempijlstaart	Ja	Ja, mogelijk	Aanvullend onderzoek

6.2 Aanvullende onderzoeken

Op basis van de quickscan is gebleken dat voor een aantal soorten aanvullend onderzoek nodig is om de aanwezigheid en effecten van de werkzaamheden te bepalen. Hieronder wordt per soort(groep) kort besproken hoe dit aanvullend onderzoek uitgevoerd dient te worden.

Flora

Dit onderzoek is gebaseerd op de methodiek van Floron.

Methodiek: Zichtwaarnemingen

Periode uit te voeren: combineren met onderzoek amfibieën en vissen

Duur onderzoek: 1 veldbezoek

Vleermuizen (boombewonende soorten)

Dit onderzoek is gebaseerd op de onderzoeksinspanning uit het “Vleermuisprotocol 2017” van het Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur.

Methodiek: Batdetector onderzoek

Periode uit te voeren: 15 mei - 15 september

Duur onderzoek: 4 onderzoeksrondes

Amfibieën

Dit onderzoek is gebaseerd op de onderzoeksinspanning uit de “Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming” van Netwerk Groene Bureaus.

Alpenwatersalamander

Methodiek: Scheppen

Periode uit te voeren: maart- augustus

Duur onderzoek: 2 veldbezoeken, kan worden gecombineerd met onderzoek naar poelkikker en kamsalamander.

Rugstreeppad

Methodiek: Luisteren naar de roep of zoeken naar ei-snoeren, larven en juvenielen

Periode uit te voeren: Half april - mei en half juni - begin augustus

Duur onderzoek: 3 á 4 veldbezoeken, kan deels worden gecombineerd met vleermuisonderzoek

Poelkikker

Methodiek: Luisteren naar roep en zoeken naar volwassen dieren

Periode uit te voeren: Mei - Juli

Duur onderzoek: 3 veldbezoeken, waarvan 2 meeliften met onderzoek naar rugstreeppad en 1 met onderzoek naar kamsalamander

Kamsalamander

Methodiek: Scheppen

Periode uit te voeren: april-augustus

Duur onderzoek: 2 veldbezoeken, wordt gecombineerd met onderzoek naar poelkikker en Alpenwatersalamander

Insecten

Methodiek: Zoeken naar rupsen op de mogelijke waardplanten

Periode uit te voeren: juli en augustus

Duur onderzoek: 3 veldbezoeken, kan deels worden gecombineerd met amfibieënonderzoek

6.3 Ontheffing

Wanneer na onderzoek blijkt dat een verblijfplaats of essentieel leefgebied van beschermde soorten aanwezig is en er overtredingen van verbodsbepalingen genoemd in de Wet natuurbescherming voorzien worden, is het aanvragen van een ontheffing bij Provincie Noord-Brabant of werken conform een goedgekeurde gedragscode noodzakelijk. Mogelijk dat er naar aanleiding van de ontheffing compenserende of mitigerende maatregelen worden geëist. De doorlooptijd van een ontheffingsaanvraag bij de Provincie Noord-Brabant bedraagt 13 weken waarbij de Provincie nog 7 weken extra tijd kan vragen.

Literatuur

- BIJ12 (2017). Kennisdocument Gewone dwergvleermuis. BIJ12, Utrecht.
- BIJ12 (2017). Kennisdocument Gewone grootoorvleermuis. BIJ12, Utrecht.
- BIJ12 (2017). Kennisdocument Gierzwaluw. BIJ12, Utrecht.
- BIJ12 (2017). Kennisdocument Huismus. BIJ12, Utrecht.
- BIJ12 (2017). Kennisdocument Rosse vleermuis. BIJ12, Utrecht.
- BIJ12 (2017). Kennisdocument Ruige dwergvleermuis. BIJ12, Utrecht.
- Broekhuizen, S., Spoelstra, K et.al. 2016. Atlas van de Nederlandse Zoogdieren. Naturalis Biodiversity Center, Leiden. EIS Kenniscentrum. Insecten en andere ongewervelden, Leiden.
- Creemers R.C.M. & van Delft J.J.C.W. (2009). De amfibieën en reptielen van Nederland, - Nederlandse fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European investabrate Survey - Nederland, Leiden
- Dietz C., O. von Helversen & D. Nill, 2011. Vleermuizen 'Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Vertaling en bewerking P.H.C. Lina. De Fontein/Tirion Uitgevers B.V., Utrecht
- NatuurInclusief (2015), Quicksan flora en fauna Aanleg fietspad d'Oultremontweg, Drunen. NatuurInclusief, Borculo.
- NatuurInclusief (2017), Vleermuisonderzoek Tuinbouwweg te Haarsteeg, gemeente Heusden deel B&C. NatuurInclusief, Borculo.
- Netwerk Groene Bureaus (2017). Soorteninventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming. [pdf-document]. Versie juli 2017
- Ministerie van Economische Zaken, 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3.

Soortinformatie: <http://zoogdiervereniging.nl/>
<http://ravon.nl/>
<http://vlindernet.nl/>
<http://libellennet.nl/>
<http://sovon.nl/>
<http://vogelbescherming.nl/>

Waarnemingen: www.verspreidingsatlas.nl/

Natuurgebieden: <https://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan/>

Bijlage 1 Wetgeving

Vanaf 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht. De Wet natuurbescherming vervangt drie wetten, namelijk de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet. De bevoegdheid ligt bij de provincies. Zij zijn verantwoordelijk voor de toetsing van werkzaamheden en activiteiten bij bijvoorbeeld Natura 2000-gebieden (de gebiedsbeschermingsbepalingen) en dier- en plantensoorten (de soortenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid blijft het Rijk bevoegd gezag.

De Wet natuurbescherming is onder te verdelen in 3 onderdelen: de bescherming van soorten, de bescherming van Natura 2000-gebieden en de bescherming van bosopstanden.

Verbodsbepalingen

Er zijn verschillende verbodsbepalingen van toepassing op dit soortenmanagementplan. In de Wet natuurbescherming zijn deze onderverdeeld in Verbodsbepalingen voor soorten van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en overige soorten. De verbodsbepalingen zijn als volgt omschreven:

Bescherming van soorten

Er zijn 3 categorieën met betrekking tot de soortbescherming; Soorten beschermd volgens de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en overige soorten. De beschermde status van de overige soorten verschilt per provincie. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten. Er is dan geen ontheffing nodig voor werkzaamheden.

Vogelrichtlijn

Hieronder vallen alle van nature in Nederland in het wild levende vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn. Handelingen die de wet verbiedt zijn:

- Artikel 3.1 lid 1: Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen;
- Artikel 3.1 lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, beschadigen of nesten van vogels weg te nemen;
- Artikel 3.1 lid 4 en lid 5: het is verboden vogels opzettelijk te verstoren, tenzij de verstoring niet wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de betreffende vogelsoort.

Uitgezonderd zijn de soorten die door de AMvB zijn aangewezen. Hieronder vallen onder andere de Canadese gans en de Houtduif.

Onder bepaalde voorwaarden mogen deze handelingen wel uitgevoerd worden. Er is dan een ontheffing of vrijstelling nodig. Er zijn vrijstellingen opgesteld via de provinciale verordening of ministeriële regeling. Een ontheffing kan bij de provincie worden aangevraagd. Een ontheffing kan verkregen worden als er geen andere bevredigende oplossing is en er een geldig belang is, zoals:

- de volksgezondheid, openbare veiligheid,
- luchtverkeer,
- schade aan gewassen,
- bescherming van flora en fauna,
- onderzoek of onderwijs,
- herinvoering van soorten.

Daarnaast mogen de handelingen niet leiden tot een verslechtering van de staat van instandhouding van de betreffende soort.

Habitatrichtlijn

Soorten die staan in het Verdrag van Bern en Bijlage I van het Verdrag van Bonn. De soorten staan in bijlage 1. Handelingen die de wet verbiedt zijn:

- Artikel 3.5 lid 2: Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren;
- Artikel 3.5 lid 3: Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen;
- Artikel 3.5 lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
- Artikel 3.5 lid 5: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Er zijn vrijstellingen opgesteld via de provinciale verordening of ministeriële regeling. Een ontheffing kan bij de provincie worden aangevraagd. Ook hier is een geldig belang nodig en mag de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komen. De volgende belangen kunnen een grond zijn voor het verlenen van een ontheffing:

- bescherming van flora- en fauna,
- voorkoming “ernstige schade” aan gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendommen,
- in belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid,
- Andere dwingende reden van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van wezenlijk gunstige effecten voor het milieu.

Overige soorten

Dit zijn de soorten die genoemd worden in de bijlage van Wet natuurbescherming. Voor de lijst van de overige beschermde soorten zie bijlage 1. Onder dit beschermingsregime is het verboden om:

- Artikel 3.10 lid 1b: Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen;

Voor deze soorten gelden dezelfde vrijstellingsgronden als bij de soorten van de Habitatrichtlijn en zijn er een groot aantal overige uitzonderingsgronden. Voor ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden en het algemeen belang geldt er een vrijstelling.

Zorgplicht

Voor alle soorten geldt de zorgplicht. De bescherming van soorten gaat uit van de intrinsieke waarde van alle dieren en planten. Daar moet zorgvuldig mee omgaan worden. Daarom is de zorgplicht in artikel 1.11 van de wet opgenomen. De zorgplicht houdt in dat iedereen ‘voldoende zorg’ in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving en voor Natura 2000-gebieden. Voorkomen, beperken en ongedaan maken zijn hierbij sleutelwoorden.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN), voorheen ook wel Ecologische hoofdstructuur (EHS) genoemd, is onderdeel van een netwerk van deels bestaande en deels nieuwe natuurgebieden die met elkaar verbonden zijn. Het gaat hierbij om zowel kleine en grote natuurgebieden en agrarische gebieden. Al deze gebieden binnen het Natuurnetwerk Nederland worden met elkaar verbonden via ecologische verbindingzones. De ecologische verbindingzones zorgen ervoor dat er verbindingen aanwezig zijn tussen de verschillende natuurgebieden zodat dieren zich makkelijker van het ene naar het andere leefgebied kunnen verplaatsen. Uiteindelijk moet het Natuurnetwerk Nederland samen met de natuurgebieden in andere Europese landen een aaneengesloten pan-Europees Ecologisch Netwerk (PEEN) vormen.

Negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken of (natuur)waarden van deze natuurgebieden en verbindingen dienen vermeden of gecompenseerd te worden.

Wanneer er ontwikkelingen plaatsvinden in NNN-gebieden is conform de Nota Ruimte en daarvoor Structuurschema Groene Ruimte het ‘nee, tenzij’ - regime van toepassing. In principe zijn ruimtelijke

ontwikkelingen met significante negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken of (natuur)waarden van het gebied niet toegestaan. Het kan alleen doorgaan als er geen reële alternatieven mogelijk zijn en/of er sprake is van groot openbaar belang. Voor ingrepen waarvoor geen reële alternatieven mogelijk zijn of die van groot openbaar belang zijn geldt de vereiste schade zoveel mogelijk wordt beperkt door mitigerende maatregelen. Tevens dient er gecompenseerd te worden. Om vast te stellen of de ontwikkelingen door kunnen gaan, dient er getoetst te worden volgens het 'nee, tenzij' - regime. De toetsing hiervoor staat beschreven in 'de Spelregels EHS', opgesteld in 2007 door de ministeries van LNV en VROM en Provincies.

Natura 2000-gebieden

Natura 2000-gebieden in Nederland zijn onderdeel van een Europees netwerk aan natuurgebieden waar belangrijke flora en fauna duurzaam beschermd worden. Al deze gebieden zijn belangrijk om de Europese biodiversiteit te waarborgen. De in Nederland aangewezen natura 2000-gebieden worden beschermd onder de Wet Natuurbescherming, voorheen de Natuurbeschermingswet 1998. In Nederland zijn er ruim 160 natuurgebieden aangewezen als Natura 2000-gebieden. Voor ieder Natura 2000-gebied zijn er een instandhoudingsdoelstellingen opgesteld voor specifieke fauna en florasoorten. De instandhoudingsdoelstellingen zijn allen beschreven in beheerplannen. Deze beheerplannen worden opgesteld voor ieder Natura 2000-gebied en geven duidelijkheid of geplande maatregelen en activiteiten al dan niet kunnen plaatsvinden. Wanneer er maatregelen of activiteiten uitgevoerd dienen te worden welke schadelijk en/of negatieve effecten op de beschermde natuur kunnen hebben dient een vergunning bij de provincie of soms bij het ministerie van Economische Zaken aangevraagd te worden.

Bosopstanden

De bescherming van bosopstanden kent twee belangrijke aspecten: meldingsplicht en herplantplicht. Een kapmelding is verplicht bij de kap van bomen buiten de bebouwde kom (in het kader van de voormalige Boswet) indien kap plaatsvindt in een houtopstand van 10 are of meer, of een bomenrij van 20 bomen. Er geldt een 1 op 1 herplantplicht. Provincies bepalen welke gegevens bij een melding moeten worden aangeleverd. Dit kan dus per provincie verschillen. Voor het vellen van een houtopstand in verband met realisatie van een Natura 2000-doel is er geen herplantplicht.